

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om bygningsfredning.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 3) findes i tidenden sp. 637, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 143).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets tekst og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Per Møller: Ved de tre lejligheder, hvor man gennem de sidste 5 år har behandlet bygningsfredningsloven, har der været bred tilslutning til den opfattelse, at det er en offentlig interesse at bistå med bevaringen af vore gamle fredede ejendomme. På den anden side er det også hver gang fremgået, at det offentliges sympati kun giver sig forholdsvis beskedne kontante udslag.

Det synspunkt kommer også til orde i betænkningen, som er afgivet vedrørende det nu foreliggende forslag, idet man dér understreger, at egentlig burde man forhøje det beløb på 800.000 kr., der gives til statens bygningsfredningsfond, men man bøjer sig for den økonomiske situation og giver altså afkald på at foreslå beløbet forhøjet.

Til gengæld siges det, at man håber, at man fra myndighedernes side vil vise lidt større smidighed og lidt større imødekomenhed i retning af at give skattelettelse i forbindelse med restaurering af fredede ejendomme.

Dette spørgsmål var også fremme i 1965 ved sagens behandling, og ved den lejlighed afgav den daværende kulturminister den oplysning til udvalget, at de særlige begrænsninger, der gælder for en- og tofamiliehuse, ikke gælder for fredede ejendomme, og han fortsatte: således at de fulde istandsættelsesudgifter for disse fredede ejendomme fremdeles kan fradrages. Udvalget og folketinget fik således det indtryk, at der var tale om, at de fulde istandsættelsesudgifter kunne fradrages, når det gælder fredede ejendomme. Det er imidlertid ikke tilfældet, idet ligningsmyndighederne, også når det gælder fredede ejendomme, trækker en skillelinje og fremhæver, at man ikke må fradrage

reparationsudgifter, for så vidt de bidrager til at give ejendommen en højere værdi. Nu er det spørgsmål meget svært at skønne om, for man kan vel sige, at enhver reparation af en ejendom yder et bidrag til at give den større værdi. Jeg vil derfor mene, at denne regel, når den administreres strengt, i virkeligheden fører til, at der ikke gives skattemæssige lempelser ved restaurering af fredede ejendomme.

Jeg vil derfor bede både kulturministeren og finansministeren om at overveje, om man ikke i lidt højere grad kunne tage hensyn til den skillelinje mellem reparationsudgifter og nydannelser i et fredet hus, som fremkommer, når der udstedes bygningsattest efter et restaureringsarbejde. Ved den lejlighed bliver der af hensyn til gebyret, der skal betales, trukket en skillelinje mellem reparationsudgifter og forbedringer, f. eks. i form af nye installationer, centralvarme, og hvad der ellers kan komme på tale. Den skillelinje, som her trækkes, vil efter mit skøn være et mere naturligt grundlag for at indrømme de skattelettelse, som et samlet udvalg nu udtaler sin sympati for.

Tidligere har der ofte været sympati for disse tanker, men det er ikke rigtig blevet til noget, og jeg vil derfor indtrængende anmode kulturministeren om i sine forestående forhandlinger med finansministeren at presse på, så de kærlighedserklæringer, der kan komme til de gamle huse, ikke fremdeles skal være helt så platoniske, som vi har set de har været det i fortiden.

Poul Dam: Jeg føler det nødvendigt at fremsætte enkelte bemærkninger her ved anden behandling, for at den meget kortfattede betænkning ikke skal blive misforstået. Der står i betænkningen, at det på grund af den økonomiske situation ikke lader sig gøre at udvide det årlige tilskud til statens bygningsfredningsfond. For god ordens skyld skal jeg lige sige, at dette skal opfattes som regeringens opfattelse af den økonomiske situation. Vi er ikke enige heri, men når regeringen ikke vil, så er der jo, sådan som vi lever i øjeblikket, ikke noget at gøre ved det.

Sagen er jo, som det også fremgik af det, hr. Per Møller sagde, at man har en bygningsfredningslov, som fastslår, at der er et

[Poul Dam.]

antal bevarelsesværdige bygninger, som man skal tage sig særligt af; men der skaffes ikke de fornødne penge til det, og der er heller ikke nogen særlig vilje til på anden måde at gøre noget ved det. Det er en lidt uholdbar situation i det lange løb, at man altså ikke vil muliggøre, at bygningsfredningen virkelig kan gennemføres. Mange bygninger, som er bevarelsesværdige, er i øjeblikket i en sådan tilstand, at man må sige, at fredningen af dem er temmelig illusorisk.

Det er rigtigt, at et enigt udvalg mener, at der skal gøres et eller andet ved hjælp af skattelettelser i forbindelse med restaurering, og visse former for reparationer er vel også en forsinket restaurering. Mange ejendomme er jo, som jeg allerede har antydnet, meget langt henne i retning af det totale forfald.

Jeg vil dog gerne sige, at af os opfattes denne skattelettelse på en lidt anden måde, end jeg tror den opfattes i regeringspartierne. Jeg mener, at en fredet bygning i meget høj grad må anses for at være underkastet samfundseje, og den skattelettelse, som også efter mit skøn skal til for at muliggøre restaurering, må ikke føre til, at den pågældende ejer får en forøget formue af det. Det må snarere være sådan, at skattelettelsen betyder, at der indføres en samfundsprioritet i den fredede ejendom. Men foreløbig er det jo kun et fromt ønske; den nærmere udformning vil der blive lejlighed til at drøfte igen, hvis finansministeren er til at overtale på dette punkt.

Knud Østergaard: Da vi for 2 år siden for første gang behandlede forslag til lov om bygningsfredning, havde mit parti og jeg den ære at tilhøre oppositionen. Regeringen var altså den nuværende opposition, og dengang — det siger jeg til hr. Poul Dams underretning — kunne regeringen og dens støtteparti ikke afse mere end 400.000 kr. Det er altså nu lykkedes at bringe dette beløb op til 800.000 kr. Jeg synes, at det

skal siges i denne forbindelse. Jeg synes samtidig, det skal påpeges, at dette beløb såvel som det forrige er et incitament til de bestræbelser, der foregår mange steder i landet for at bevare bevaringsværdige ejendomme. Det er et beundringsværdigt arbejde, der foregår på dette område, og folkettinget er kommet ind i billedet ved at give en hjælp til selvhjælp.

Poul Dam: Hr. Knud Østergaard husker forkert. Den forrige lov om bygningsfredning blev vedtaget, inden der blev skabt et flertal af socialdemokratiet og socialistisk folkeparti. Desværre har det jo både før denne periode og senere været sådan, at disse to partier, der bør have flertal her i landet, ikke havde det.

Ministeren for kulturelle anliggender (K. Helveg Petersen): Jeg takker for den tilslutning til lovforslaget, der er givet i betænkningen. Jeg skal sige om de bemærkninger, der er faldet, at jeg er enig i, at de beløb, der står til rådighed, ikke slår til over for de behov, der findes; men jeg tror i øvrigt ikke, det ville være muligt, medmindre vi går meget højt op med beløbsrammerne, at klare det gennem tilskud fra staten.

Her er der både af hr. Per Møller og hr. Poul Dam peget på muligheden af at hjælpe gennem en udvidet skattelettelse, som man også peger på i betænkningen. Der er mange problemer involveret heri, og det er altså problemer, som man ikke har kunnet snakke sig igennem til en løsning af hidtil. Men jeg vil gerne her erklære, at vi nu forhandler spørgsmålet kulturministeriet og finansministeriet imellem. Jeg anser det for at være af stor betydning for bygningsfredningsarbejdet, at der ved afgørelsen af, hvad der skal betragtes som fradragsberettigede vedligeholdelsesudgifter, bliver taget hensyn til de bygningsfredede ejendommers særlige karakter, således at den interesse fra samfundets side i bygningens opretholdelse,

[Ministeren for kulturelle anliggender.]

som fredning er udtryk for, kan manifestere sig bl. a. netop på denne måde.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets tekst og dets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Hanne Budtz): Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om valg til folketinget. (Vederlag til folketingets medlemmer m. v.) [af Skytte m. fl.].

(Lovforslaget (nr. 58) findes i tillæg A. sp. 1205, fremsættelsen i tidenden sp. 1636).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslagets overgang til anden behandling
vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Hanne Budtz): Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til udvalget for forretningsordenen. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til folketingsbeslutning om valget af statsrevisorer og disses virksomhed [af Skytte m. fl.].

(Forslaget til folketingsbeslutning (nr. XIX) findes i tillæg A. sp. 1275, fremsættelsen i tidenden sp. 1636).

Forslaget sættes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling

vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Hanne Budtz): Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til udvalget for forretningsordenen. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om vederlag og pension m. v. for ministre.

(Lovforslaget (nr. 65) findes i tillæg A. sp. 1269, fremsættelsen i tidenden sp. 1656).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslagets overgang til anden behandling
vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Hanne Budtz): Ønskes der udvalgsbehandling? (Ophold). Da det ikke er tilfældet, går lovforslaget direkte til anden behandling.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Forespørgsel til statsministeren af Peter Nielsen:

„Hvilke planer har regeringen for rationaliseringen af statsadministrationen, og hvilke overvejelser har regeringen gjort sig med hensyn til administrationsrådets fremtid?“

Forespørgeren (Peter Nielsen): Det er vel en tilfældighed, men det indeholder alligevel noget af skæbnens ironi, når folketingets dagsorden i dag først omfatter en forhøjelse af folketingsmedlemmers og statsrevisoreres løn og dernæst en forespørgsel om, hvordan staten kan spare. Det må vel spagfærdigt bemærkes, at det danske folketing er et af de parlamenter, der er billigst i drift, selv om der vel også her kan rationaliseres, hvad